

som meente, at, hvad her er indrømmet Regjeringen, vilde være for meget, naar det gjaldt om en vestlig Bane, men det er jo ikke sagt, at Regjeringen nødvendigviis skal give det; det er kun overladt til Regjeringen at give det, men det er naturligt, at, naar Anlægget stæer for en lavere Priis, saa giver den ogsaa en lavere Tilskudssum; det er jo deri, at Regjeringens Frihed bestaaer, og det er en Frihed, som jeg troer vi bør lade den beholde.

Sage: Da jeg formodentlig til 2den Behandling vil tage mig den Frihed at stille et Endringsforslag, skjøndt det er af en ganske orffjellig Natur fra de anmeldte, saa haaber jeg, det vil findes rigtigt, at jeg til 2den Behandling opsætter de Bemærkninger, jeg da skal have den Ære at gjøre ved Sagen.

Müller: Jeg troer ikke at have misforstaaet den ærede Taler for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) med Hensyn til hans Mening om Fæstninger og Fæstningers Berettigelse i Forsvarsvæsenet; men, naar den ærede Folkethingmand nævnte Frankrig som affrættende Exempel paa, at man ikke bør tillægge Fæstninger noget særdeles Værd, saa skal jeg dog bemærke, at med Hensyn til Frankrigs Forsvarsvæsen, var der Grandssystemet fulgt, og det var der, som det altid vil blive, en stor Feil, at begrave Armeer i Fæstninger; saaledes fandt det Sted i 1814 ligesaa Rhingrændsen, og det hele System paa Frankrigs Nordgrændse var at neutralisere Armeerne; men dette System holder aabenbart ikke Stik imod Offensivsystemet, hvorimod Fæstninger i det Indre have en heel anden Betydning, idet det er, som det forekommer mig, aldeles nødvendige Betingelser for et kraftigt Defensivsystem, hvor en Forhindelse, som her i Landet, finder Sted, navnlig imellem affondrede Dele af Staten. Saadant er Tilfældet med Tjen og den jydsk Halv, og det er derfor absolut nødvendigt at have et fast Punkt ved Lillebelt i Forsvarssystemet; dette forekommer mig at være aldeles utvivlsomt. Jeg vil ikke dermed sige, at det netop skulde være Fredericia, som dertil skulde være bedst stiftet; men jeg maa imidlertid bemærke, at, da Fredericia nu engang er tilstede, saa forekommer det mig, at det vistnok var det allerbequemteste, og det vilde være

langt vidtløftigere at anlægge en heel ny Fæstning ved Lillebelt end det nu engang eksisterende, maastæe efter altsfor stor Maalestok anlagte, Fredericia. Denne Fæstning er nemlig, som vi vide, en halv Meil i Omkreds mellem de yderste Bolværkspidser, og den har indenfor sin Befæstning over to og et halvt Tusinde ubenyttede Byggegrunde. Hvad Fredericias Renommée i sidste Krig angaaer, saa troer jeg rigtignok heller ikke, at det er saa ganske befoiet, som den ærede Rigsdagsmand for Mæribo Amts 1ste Valgfreds (Lindberg) meente. Fæstningen blev ikke særdeles haardt angstet af Fjenden; den blev belejret af 13 à 14,000 Mand og forsvaret af 6,000, der altid kunde finde Sikkerhed og hurtig Understøttelse fra . . .

Formanden: Troer dog ikke den ærede Rigsdagsmand, at vi komme lidt vel formeget ind paa den forbigangne Tid?

Müller: Naar man vil føre Jernbanelinien ad den vestlige Deel, saa vil det vist være langt længere og bekosteligere at føre en saadan Sidebane til Fredericia ved Lillebelt, ligesom det ogsaa vilde være meget betænkeligt at anlægge en saadan Bane, der let i Krigstid kunne falde i Fjendens Haand. Der blev af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) ansøgt, at der i Krigsministeriet henlaae 3—4 Erklæringer, som gif ud paa at bevise, at Fredericia Fæstning, saavidt jeg forstod, ikke var særdeles vigtig. Det vilde uden Tvivl være særdeles ønskelig, at disse Erklæringer kunde komme til Thingets Kundskab, idet denne Sag derved vilde fremmes, og jeg skal derfor tillade mig at anmode den høitærede Formand, at træffe en saadan Foranstaltning, at de saaledes i Krigsministeriet henliggende Erklæringer maatte blive bragte til Thingets Kundskab, for at man bedre kunde bedømme Vigtigheden af den Sidebane, med Hensyn til hvilken det fra flere Sider er udtalt som ønskelig, at den anlægges til Lillebelt.

Formanden: Jeg troer ikke, at jeg vil kunne gjøre Noget i saa Henseende, da, saavidt jeg forstod den ærede Finansminister, Forhandlingerne i Regjeringen angaaende denne Sag ikke ere saavidt fremmede, at de vedrørende Actstykker endnu kunne fremlægges.